

- ۱) با توجه به جدول داده شده، نسبت B به A کدام است؟ (شرایط STP است و $(C = 12, O = 16, He = 4, Ne = 20, H = 1 : g. mol^{-1})$)

شماره نمونه	۱	۲	۳	۴	۵
گاز	H ₂	Ne	CO ₂	O ₂	He
ظرف محتوی گاز					
مول (mol)	۰.۲۵	A	۰.۵۰	۰.۵۰	۱.۰
حجم (L)	۵/۶	۵/۶	B	۱۱/۲	۲۲/۴
جرم (g)	۰.۵۰	۵.۰	۲۲.۰	۱۶.۰	۴.۰

۵/۶ (۴)

۱۱/۲ (۳)

۴۴/۸ (۲)

۲۲/۴ (۱)

- ۲) چه تعداد از عبارت‌های زیر درباره واکنش تولید آمونیاک در صنعت نادرست است؟

الف) سرد کردن مخلوط واکنش پس از انجام واکنش تا دمای $-35^{\circ}C$ ، موجب مایع شدن N_2 و NH_3 می‌شود.
 ب) این واکنش یک واکنش برگشت ناپذیر است.
 پ) هابر دریافت که در دما و فشار ثابت، در مجاورت یک ورقه آهنی همه واکنش‌دهنده‌ها به آمونیاک تبدیل می‌شوند.
 ت) این واکنش در دما و فشار اتاق انجام می‌شود ولی پیشرفت کمتری نسبت به شرایط بهینه تعیین شده توسط هابر دارد.

۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

- ۳) گاز شهری که به طور عمده از متان تشکیل شده است در محیطی که اکسیژن کمی دارد در شرایط STP به‌طور ناقص می‌سوزد و آب و کربن مونوکسید تولید می‌کند. حجم گاز CO حاصل از سوختن ناقص ۴۸ گرم گاز متان در این شرایط چند میلی‌لیتر خواهد بود؟ ($H = 1, C = 12 : g. mol^{-1}$)

۶۷۲۰۰ (۴)

۳۳/۶ (۳)

۳۳۶۰۰ (۲)

۶۷/۲ (۱)

- ۴) چند مورد از عبارت‌های زیر درست می‌باشد؟

الف) گازها برخلاف مایع‌ها و جامدها، تراکم‌پذیرند.
 ب) فاصله میان مولکول‌های گاز بر اثر افزایش دما کاهش می‌یابد.
 پ) مایع‌ها به شکل ظرف محتوی‌شان درمی‌آیند.
 ت) گازها همانند مواد جامد شکل معینی ندارند.

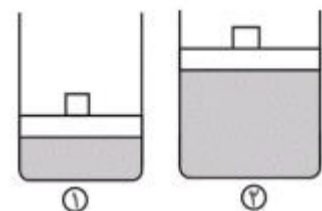
۱ (۴)

۲ (۳)

۳ (۲)

۴ (۱)

- ۵) اگر در سیلندرهایی با پیستون روان نشان داده شده در شکل زیر، مواد گازی وجود داشته باشند، تغییر وضعیت ۱ به ۲، با انجام کدام فعالیت‌های زیر، مشاهده می‌شود؟
 الف) انجام واکنش: $N_2(g) + 3H_2(g) \rightarrow 2NH_3(g)$ در دما و فشار ثابت
 ب) افزایش شمار وزنه بر روی پیستون
 پ) افزایش دمای گاز
 ت) افزایش شمار ذرات گازی

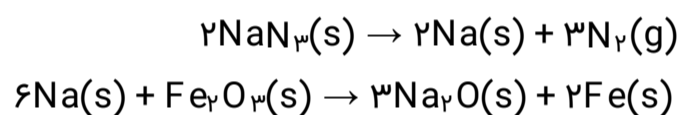

- ۱) الف) و ب) (۲) الف) و ت)
 ۳) پ) و ت) (۴) ب) و پ)

- ۶) مخلوطی به جرم ۱kg از دو گاز C_2H_4 و C_3H_8 را به طور کامل می‌سوزانیم تا در شرایط STP، $156/8$ لیتر گاز CO_2 و مقداری آب تولید شود. در این شرایط چند مول C_2H_4 در مخلوط اولیه وجود داشته است؟ ($C = 12, H = 1 : g \cdot mol^{-1}$)

- ۱) ۱ (۲) ۱/۵ (۳) ۲ (۴) ۲/۵

- ۷) واکنش تجزیه سدیم آزید (NaN_3) به صورت زیر است. اگر سدیم حاصل از تجزیه NaN_3 با Fe_2O_3 وارد واکنش شود و در اثر تجزیه NaN_3 ، ۱۱۲ لیتر گاز نیتروژن در دمای $273^\circ C$ و فشار $3 atm$ آزاد شود، آن‌گاه اختلاف جرم Na_2O با Fe تقریباً چقدر خواهد بود؟ ($Na = 23, Fe = 56, O = 16 : g \cdot mol^{-1}$)

- ۱) ۵/۷۵ (۲) ۶ (۳) ۶/۱۷ (۴) ۷

- ۸) چه تعداد از عبارات زیر در مورد تولید آمونیاک به روش هابر صحیح می‌باشد؟
 الف) در پایان واکنش در ظرف واکنش تنها گاز آمونیاک دیده می‌شود.
 ب) هابر برای انجام واکنش مخلوط گازهای هیدروژن و نیتروژن را از روی یک ورقه آهنی در دما و فشار مناسب عبور داد.
 پ) با استفاده از اختلاف نقطه جوش که به صورت « $NH_3 > N_2 > H_2$ » است، گاز آمونیاک را جدا می‌کنند.
 ت) در واکنش تولید آمونیاک مجموع ضریب استوکیومتری فراورده نصف مجموع ضرایب استوکیومتری واکنش دهنده‌ها است.

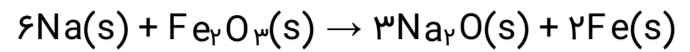
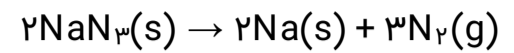
- ۱) ۱ (۲) ۲ (۳) ۳ (۴) ۴

- ۹) شکل زیر مربوط به چهار ظرف حاوی گازهای مختلف با حجم و دمای برابر می‌باشد. کدام عبارت در مورد آن‌ها نادرست است؟ ($C = 12, O = 16, H = 1, He = 4 : g \cdot mol^{-1}$)

۸ گرم گاز اکسیژن	۱۶ گرم گاز متان	۲۲ گرم گاز کربن دی اکسید	۳ گرم گاز هلیم
A	B	C	D

- ۱) ظرف A کمترین و ظرف B بیشترین فشار را دارد.
 ۲) اگر ۲۴ گرم گاز اکسیژن در ظرف A وارد شود، فشار آن با ظرف B برابر می‌شود.
 ۳) فشار ظرف D، ۵۰ درصد بیشتر از فشار ظرف C می‌باشد.
 ۴) تعداد اتم‌های موجود در ظرف A بیشتر از تعداد اتم‌های موجود در ظرف C می‌باشد.

۱۰ واکنش تجزیه سدیم آزید (NaN_3) به صورت زیر است. اگر سدیم حاصل از تجزیه NaN_3 با Fe_2O_3 وارد واکنش شود و در اثر تجزیه NaN_3 ، ۱۱۲ لیتر گاز نیتروژن در دمای 273°C و فشار 1 atm آزاد شود، آن گاه اختلاف جرم Na_2O با Fe تقریباً چقدر خواهد بود؟
($\text{Na} = 23$, $\text{Fe} = 56$, $\text{O} = 16$: g. mol^{-1})

۷ (۴)

۶/۱۷ (۳)

۶ (۲)

۵/۷۵ (۱)

۱۱ بر اساس قرارداد، شیمی‌دان‌ها دمای و فشار..... را به عنوان شرایط استاندارد (STP) در نظر گرفته‌اند. در این شرایط ۱ مول از گازهای مختلف، حجمی معادل لیتر دارند .

۲۴/۲ , ۱ atm, 273°C (۲)۲۲/۴ , ۱ atm, 0°C (۱)۲۴/۲ , ۲ atm, 0°C (۴)۲۲/۴ , ۲ atm, 273°C (۳)

۱۲ مطابق واکنش (موازنه نشده) $\text{SO}_2(\text{g}) + \text{O}_2(\text{g}) \rightarrow \text{SO}_3(\text{g})$ ، اکسیژن لازم برای تولید ۳۲ گرم SO_3 در شرایط STP چند لیتر حجم دارد و این مقدار اکسیژن می‌تواند موجب اکسایش چند گرم گلوکز شود؟ ($\text{H} = 1$, $\text{C} = 12$, $\text{O} = 16$, $\text{S} = 32$: g. mol^{-1}) (گزینه‌ها را از راست به چپ بخوانید).

۱۴۴ و ۱۷/۹۲ (۴)

۷۲ و ۴/۴۸ (۳)

۲۴ و ۱۷/۹۲ (۲)

۶ و ۴/۴۸ (۱)

۱۳ در فرایند هابر، چگونه می‌توان فرآورده واکنش را از مخلوط واکنش جدا کرد؟

(۱) از طریق سرد کردن مخلوط واکنش تا مایع شدن آمونیاک

(۲) انجام واکنش در حضور ورقه آهنی که قابلیت تفکیک گازهای موجود در مخلوط را دارد.

(۳) از طریق گرم کردن مخلوط و تبخیر آمونیاک مایع

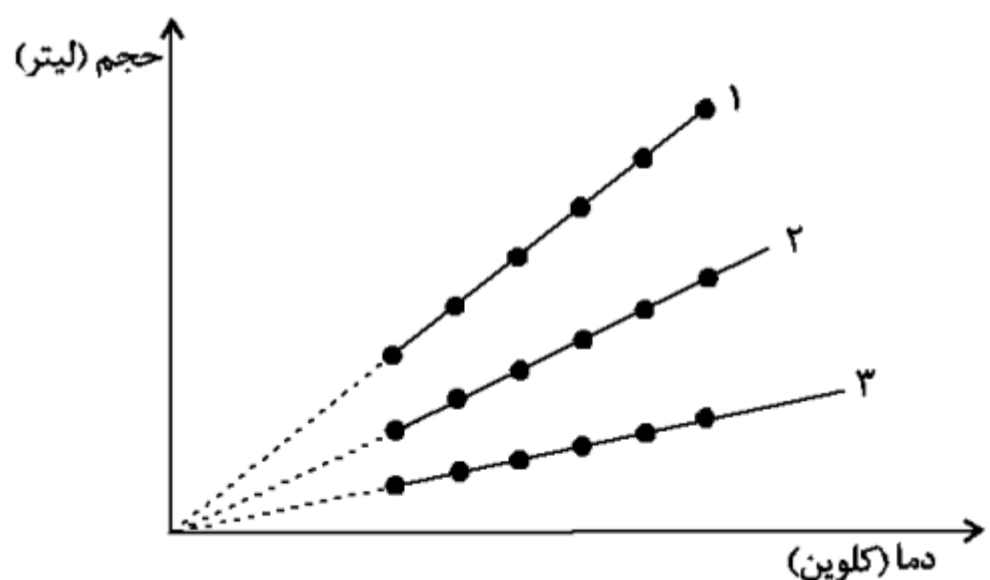
(۴) بالا بردن فشار و قرار دادن گاز آمونیاک در مخزن‌های تفکیک گازها

۱۴ نمودار زیر تغییرات حجم یک نوع گاز نسبت به دما را در شرایط متفاوت نشان می‌دهد. با توجه به آن کدام یک از مطالب زیر درست است؟

(الف) اگر در منحنی (۱) و (۲) فشار گاز در شرایط STP باشد. بنابراین تعداد ذرات گاز در حالت (۲) کاهش یافته است.

(ب) اگر 4 mol از این گاز در حالت (۱) و (۳) موجود باشد. بنابراین در حالت (۳) فشار گاز افزایش یافته است.

(پ) با افزایش دما به مقدار یکسان در فشار ثابت، میزان افزایش حجم در حالت (۱) بیش‌تر از حالت (۳) است.

(۲) فقط «ب» و «پ»

(۴) فقط «الف» و «پ»

(۱) فقط «الف» و «ب»

(۳) «الف»، «ب» و «پ»

۱۵) کدام گزینه پاسخ درست پرسش‌های «الف» و «ب» و پاسخ نادرست پرسش «پ» را نشان می‌دهد؟

الف) واکنش‌پذیری اکسیژن بیش‌تر است یا نیتروژن؟

ب) چرا در فرایند هابر همه واکنش‌دهنده‌ها به فراورده تبدیل نمی‌شود؟

پ) در آخرین مرحله فرایند هابر، چگونه NH_3 را از گازهای N_2 و H_2 جداسازی می‌کنند؟

- ۱) O_2 - واکنش برگشت‌پذیر است - سرد کردن
 ۲) N_2 - واکنش در دما و فشار اتاق انجام نمی‌شود - سرد کردن
 ۳) O_2 - واکنش برگشت‌پذیر است - تقطیر
 ۴) N_2 - واکنش در دما و فشار اتاق انجام نمی‌شود - تقطیر

۱۶) براساس واکنش: $2Na_2O_2(s) + 2CO_2(g) \rightarrow 2Na_2CO_3(s) + O_2(g)$ ، اگر هر لیتر هوا، دارای ۰/۰۸۸ گرم CO_2 باشد، $31/2$ گرم سدیم پراکسید برای جذب گاز CO_2 موجود در چند لیتر هوا، کفایت می‌کند؟ ($C = 12, O = 16, Na = 23 : g. mol^{-1}$)

- ۱) ۱۰۰ (۱) ۲) ۱۵۰ (۲) ۳) ۲۰۰ (۳) ۴) ۲۵۰ (۴)

۱۷) اگر دمای n مول گاز را از $45/5^\circ C$ تا $91^\circ C$ افزایش دهیم، چه مقدار شمار مول‌های گاز را تغییر دهیم تا حجم آن $1/5$ برابر حجم اولیه شود؟ (فشار ثابت است.)

- ۱) $\frac{1}{4}n$ کاهش (۱) ۲) $\frac{5}{16}n$ افزایش (۲) ۳) $\frac{1}{4}n$ افزایش (۳) ۴) $\frac{5}{16}n$ کاهش (۴)

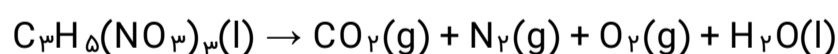
۱۸) عبارت بیان شده در کدام گزینه در مورد فرایند هابر درست است؟

- ۱) چالش جداسازی فراورده از مخلوط واکنش با توجه به بالاتر بودن نقطه جوش فراورده واکنش نسبت به واکنش‌دهنده‌ها حل شد.
 ۲) شرایط بهینه انجام این واکنش، دمای $200^\circ C$ و فشار $450 atm$ در حضور کاتالیزگر Fe است.
 ۳) هابر با سرد کردن مخلوط واکنش، گاز آمونیاک را از واکنش‌دهنده‌های مایع جداسازی کرد.
 ۴) این فرایند برگشت‌ناپذیر می‌باشد؛ بنابراین همه واکنش‌دهنده‌ها به فراورده تبدیل می‌شود.

۱۹) 104 گرم از مخلوط گازهای CH_4 و C_3H_8 با مقدار کافی از گاز O_2 به‌طور کامل واکنش می‌دهند، اگر اختلاف حجم گاز H_2O و گاز CO_2 تولیدشده در واکنش سوختن گاز C_3H_8 برابر با 50 لیتر باشد، مجموع حجم‌های گازهای تولیدشده در طی دو واکنش در شرایطی که حجم مولی گازها برابر با 25 لیتر بر مول باشد، برابر چند لیتر است؟ ($C = 12, H = 1 : g. mol^{-1}$)

- ۱) $212/5$ (۱) ۲) 410 (۲) ۳) 425 (۳) ۴) $637/5$ (۴)

۲۰) اگر مطابق واکنش موازنه نشده زیر، مقدار $2/27$ گرم نیتروگلیسیرین $(C_3H_5(NO_3)_3)$ تجزیه شود، چند لیتر گاز تولید می‌شود؟ (شرایط را STP در نظر بگیرید و $C = 12, H = 1, O = 16, N = 14 : g. mol^{-1}$)

- ۱) $2/416$ (۱) ۲) $6/214$ (۲)
 ۳) $1/064$ (۳) ۴) $3/246$ (۴)

پاسخ: گزینه ۲

از آنجا که جرم مولی نئون برابر ۲۰ گرم بر مول است، می‌توان گفت A برابر ۰/۲۵ است. جرم مولی CO_۲ برابر ۴۴ گرم بر مول است، پس می‌توان گفت ۰/۵ مول CO_۲ ۲۲ گرم جرم دارد و چون شرایط STP است، پس نیم‌مول گاز CO_۲ حجمی برابر ۱۱/۲ دارد که همان B است. در نتیجه:

$$\frac{B}{A} = \frac{11/2}{0/25} = 44/8$$

پاسخ: گزینه ۴

همه عبارت‌های بیان شده نادرست هستند.

بررسی عبارت‌ها:

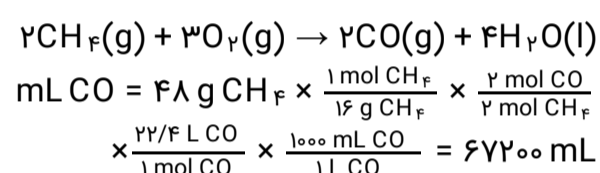
الف) فقط NH_۳ به حالت مایع در آمده و N_۲ و H_۲ گازی شکل باقی می‌مانند.

ب) واکنش تولید آمونیاک یک واکنش برگشت‌پذیر است.

پ) در شرایط بهینه آمده در عبارت (پ)، مقدار قابل توجهی از واکنش‌دهنده‌ها به آمونیاک تبدیل می‌شوند نه همه آن‌ها.

ت) این واکنش اساساً در دما و فشار اتاق انجام نمی‌شود.

پاسخ: گزینه ۴

پاسخ: گزینه ۳

عبارت‌های «الف» و «پ» درست می‌باشند.

بررسی عبارت‌های نادرست:

عبارت «ب»: بر اثر افزایش دما، فاصله میان مولکول‌ها در هر سه حالت جامد، مایع و گاز بیشتر می‌شود.

عبارت «ت»: مایع‌ها و گازها شکل معینی ندارند و به شکل ظرف محتوی‌شان در می‌آیند.

پاسخ: گزینه ۳

با تغییر وضعیت از (۱) به (۲)، افزایش حجم در سیلندر مشاهده می‌شود. این رخداد می‌تواند به افزایش شمار ذرات گازی محفظه مربوط باشد. (نادرستی مورد الف) و درستی مورد (ت))

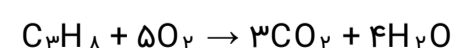
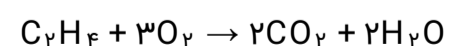
همچنین این تغییر وضعیت می‌تواند به افزایش دمای گاز نیز مربوط باشد. (درستی مورد (پ))

افزایش شمار وزنه‌های روی پیستون موجب افزایش فشار و کاهش حجم گازها می‌شود. (نادرستی مورد (ب))

نکته: هرگاه با انجام واکنشی در دما و فشار ثابت، شمار مول گازها افزایش یابد (در صورت متغیر بودن حجم محفظه)، افزایش حجم مشاهده می‌شود.

پاسخ: گزینه ۳

ابتدا حجم CO_۲ تولیدی را به مول آن تبدیل می‌کنیم:

$$? \text{ mol CO}_2 = 156/8 \text{ L CO}_2 \times \frac{1 \text{ mol CO}_2}{22/4 \text{ L}} = 7 \text{ mol CO}_2$$

فرض می‌کنیم که X گرم C_۲H_۴ و Y گرم C_۳H_۸ در مخلوط اولیه وجود داشته است:

$$? \text{ mol CO}_2 = x \text{ g C}_2\text{H}_4 \times \frac{1 \text{ mol C}_2\text{H}_4}{28 \text{ g C}_2\text{H}_4} \times \frac{2 \text{ mol CO}_2}{2 \text{ mol C}_2\text{H}_4} + y \text{ g C}_3\text{H}_8 \times \frac{1 \text{ mol C}_3\text{H}_8}{44 \text{ g C}_3\text{H}_8} \times \frac{3 \text{ mol CO}_2}{1 \text{ mol C}_3\text{H}_8}$$

حال باید دستتاده معادله زیر را حل کنیم:

$$\begin{cases} X + Y = 100 \\ \frac{X}{14} + \frac{3Y}{44} = Y \end{cases} \Rightarrow Y = 44gC_2H_4$$

$$X = 100 - 44 = 56gC_2H_6$$

$$?mol C_2H_6 = 56gC_2H_6 \times \frac{1molC_2H_6}{70gC_2H_6} = 0.8molC_2H_6$$

پاسخ: گزینه ۳

۱ مول از هر گازی در دمای °C و فشار ۱atm حجمی برابر ۲۲/۴ لیتر دارد.

$$\frac{P_1 V_1}{n_1 T_1} = \frac{P_2 V_2}{n_2 T_2} \rightarrow \frac{1 \times 22/4}{n_1 \times 273} = \frac{0/3 \times 112}{n_2 \times 546} \rightarrow n_2 = 0/75 mol N_2$$

$$?mol Na = 0/75 mol(N_2) \times \frac{2mol(Na)}{3mol(N_2)} = 0/5 mol(Na)$$

$$?gFe = 0/5 mol(Na) \times \frac{2mol(Fe)}{6mol(Na)} \times \frac{56g(Fe)}{1mol(Fe)} \approx 9/33gFe \quad ?gNa_2O = 0/5 mol(Na) \times \frac{3molNa_2O}{6mol(Na)} \times \frac{62gNa_2O}{1molNa_2O} = 15/5gNa_2O$$

$$\Rightarrow 15/5 - 9/33 = 6/17$$

پاسخ: گزینه ۳

تنها عبارت «الف» نادرست است.

الف) در پایان واکنش علاوه بر گاز آمونیاک مقداری از گازهای هیدروژن و نیتروژن واکنش نداده نیز وجود دارد.

پاسخ: گزینه ۴

دما و حجم چهار ظرف با هم برابر است در نتیجه هر چه تعداد ذره یا مقدار مول گاز درون ظرف بیشتر باشد تعداد برخوردهای ذره‌ها با دیواره ظرف بیشتر شده و فشار افزایش می‌یابد.

$$A \text{ ظرف: } ?mol O_2 = 8gO_2 \times \frac{1molO_2}{32gO_2} = 0/25molO_2$$

$$B \text{ ظرف: } ?mol CH_4 = 16gCH_4 \times \frac{1molCH_4}{16gCH_4} = 1molCH_4$$

$$C \text{ ظرف: } ?mol CO_2 = 22gCO_2 \times \frac{1molCO_2}{44gCO_2} = 0/5molCO_2$$

$$D \text{ ظرف: } ?mol He = 3gHe \times \frac{1molHe}{4gHe} = 0/75molHe$$

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: در دما و حجم برابر هر گازی که مول ماده بیش‌تری داشته باشد، فشار بیش‌تری خواهد داشت.

B > D > C > A : مقایسه فشار درون ۴ ظرف

گزینه «۲»: ۲۴ گرم گاز O_۲ برابر ۰/۷۵ مول است.

$$?mol O_2 = 24gO_2 \times \frac{1molO_2}{32gO_2} = 0/75molO_2$$

چون مقدار مول آن با ظرف B برابر شد، پس فشار آن با B برابر است.

گزینه «۳»:

$$\frac{P_C}{n_C} = \frac{P_D}{n_D} \rightarrow \frac{P_D}{P_C} = \frac{n_D}{n_C} = \frac{0/75}{0/5} = 1/5$$

$$\text{تغییرات} = \frac{1/5 P_1 - P_1}{P_1} \times 100 = 50\%$$

گزینه «۴»:

$$A \text{ ظرف: } ?mol_{اتم} = 0/25molO_2 \times \frac{2mol_{اتم}}{1molO_2} = 0/5mol_{اتم}$$

$$C \text{ ظرف: } ?mol_{اتم} = 0/5molCO_2 \times \frac{3mol_{اتم}}{1molCO_2} = 1/5mol_{اتم}$$

پاسخ: گزینه ۳

۱ مول از هر گازی در دمای °C و فشار ۱atm حجمی برابر ۲۲/۴ لیتر دارد.

$$\frac{P_1 V_1}{n_1 T_1} = \frac{P_2 V_2}{n_2 T_2} \rightarrow \frac{1 \times 22/4}{n_1 \times 273} = \frac{0/3 \times 112}{n_2 \times 546} \rightarrow n_2 = 0/75 \text{ mol } N_2$$

$$? \text{ mol Na} = 0/75 \text{ mol } (N_2) \times \frac{2 \text{ mol } (Na)}{3 \text{ mol } (N_2)} = 0/5 \text{ mol } (Na)$$

$$? \text{ g Na}_2\text{O} = 0/5 \text{ mol } (Na) \times \frac{3 \text{ mol Na}_2\text{O}}{6 \text{ mol } (Na)} \times \frac{62 \text{ g Na}_2\text{O}}{1 \text{ mol Na}_2\text{O}} = 15/5 \text{ g Na}_2\text{O}$$

$$? \text{ g Fe} = 0/5 \text{ mol } (Na) \times \frac{2 \text{ mol } (Fe)}{6 \text{ mol } (Na)} \times \frac{56 \text{ g } (Fe)}{1 \text{ mol } (Fe)} \approx 9/33 \text{ g Fe}$$

$$\Rightarrow 15/5 - 9/33 = 6/17$$

پاسخ: گزینه ۱

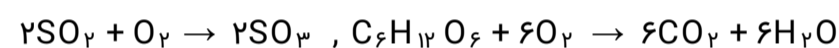
گزینه «۱»

بر اساس قرارداد، شیمی‌دان‌ها دمای °C و فشار ۱atm را به عنوان شرایط استاندارد (STP) در نظر گرفته‌اند. در این شرایط یک مول از گازهای مختلف حجمی معادل ۲۲/۴ لیتر دارند.

پاسخ: گزینه ۱

گزینه «۱»

با توجه به معادله‌های نمادی موازنه شده مربوط به هر دو واکنش:

$$? LO_2 = 32 \text{ g } SO_3 \times \frac{1 \text{ mol } SO_3}{80 \text{ g } SO_3} \times \frac{1 \text{ mol } O_2}{2 \text{ mol } SO_3} \times \frac{22/4 LO_2}{1 \text{ mol } O_2}$$

$$= 4/48 LO_2$$

$$? \text{ g } C_6H_{12}O_6 = 4/48 LO_2 \times \frac{1 \text{ mol } O_2}{22/4 LO_2} \times \frac{1 \text{ mol } C_6H_{12}O_6}{6 \text{ mol } O_2}$$

$$\times \frac{180 \text{ g } C_6H_{12}O_6}{1 \text{ mol } C_6H_{12}O_6} = 6 \text{ g } C_6H_{12}O_6$$

پاسخ: گزینه ۱

گزینه «۱»

در فرایند هابر که به صورت $N_2(g) + 3H_2(g) \rightarrow 2NH_3(g)$ انجام می‌شود، فرآورده واکنش را می‌توان از طریق سرد کردن مخلوط واکنش تا مایع شدن آمونیاک جدا کرد.

پاسخ: گزینه ۳

گزینه «۳»

(الف) درست: با کاهش تعداد ذرات گاز در فشار ثابت، حجم گاز و شیب نمودار حجم - دما کاهش می‌یابد.

(ب) درست: با افزایش فشار در دمای ثابت، حجم گاز کاهش می‌یابد.

(پ) درست: شیب نمودار (۱) بیش‌تر است بنابراین تغییرات حجم آن بیش‌تر است.

پاسخ: گزینه ۳

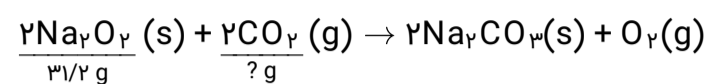
گزینه «۳»

گاز نیتروژن فراوان‌ترین جزء سازنده هواکره بوده که در مقایسه با اکسیژن از نظر شیمیایی غیر فعال‌تر است و واکنش‌پذیری کم‌تری دارد.

در فرایند هابر به دلیل بردشت پذیر بودن واکنش، همه واکنش دهنده‌ها به فراورده تبدیل نمی‌شوند و در نهایت برای جداسازی آمونیاک از سرد کردن استفاده می‌کنند. (تقطیر پاسخ نادرست این سوال است).

پاسخ: **گزینه ۳**

گزینه «۳»

روش تناسب: اگر جرم گاز CO_2 را X در نظر بگیریم:

$$\frac{\text{تعداد مول } \text{CO}_2}{2} = \frac{\text{تعداد مول } \text{Na}_2\text{O}_2}{2}$$

$$\Rightarrow \frac{31/2}{2} = \frac{x}{2} \Rightarrow x = 17/6 \text{ g CO}_2$$

$$\Rightarrow \text{حجم هوا} = \frac{17/6}{0.088} = 200 \text{ L}$$

روش ضریب تبدیل:

$$31/2 \text{ g Na}_2\text{O}_2 \times \frac{1 \text{ mol Na}_2\text{O}_2}{78 \text{ g Na}_2\text{O}_2} \times \frac{2 \text{ mol CO}_2}{2 \text{ mol Na}_2\text{O}_2}$$

$$\times \frac{44 \text{ g CO}_2}{1 \text{ mol CO}_2} \times \frac{1 \text{ L هوا}}{0.088 \text{ g CO}_2} = 200 \text{ L}$$

(براساس واکنش موازنه شده) هوا

پاسخ: **گزینه ۲**

گزینه «۲»

$$T_1 = 45/5 + 273 = 318/5 \text{ K}$$

$$T_2 = 91 + 273 = 364 \text{ K}$$

$$\Rightarrow V_2 = 1/5 V_1$$

براساس قانون گازها می‌توان نوشت:

$$\frac{P_1 V_1}{T_1 n_1} = \frac{P_2 V_2}{T_2 n_2} \xrightarrow{\text{فشار ثابت}} \frac{V_1}{318/5 \times n_1} = \frac{1/5 V_1}{364 \times n_2}$$

$$n_2 = \frac{21}{16} n_1 \Rightarrow \Delta n = n_2 - n_1 = \frac{21}{16} n_1 - n_1 = \frac{5}{16} n_1$$

بنابراین شمار مول‌های گاز باید به اندازه $\frac{5}{16} n$ افزایش یابد.

پاسخ: **گزینه ۱**

نقطه جوش آمونیاک (-34°C) نسبت به واکنش دهنده‌ها (هیدروژن -253°C و نیتروژن -196°C) بسیار بالاتر است و هابر توانست با کاهش دما و مایع کردن آمونیاک، آن را از مخلوط واکنش جدا کند.

بررسی گزینه‌های نادرست:

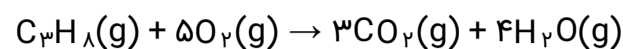
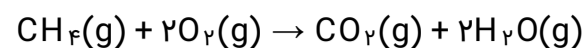
گزینه «۲»: شرایط بهینه انجام این واکنش، دمای 450°C و فشار 200 atm در حضور کاتالیزگر Fe است.

گزینه «۳»: هابر با سرد کردن مخلوط واکنش، آمونیاک مایع را از واکنش دهنده‌های گازی شکل، جداسازی کرد.

گزینه «۴»: این واکنش، برگشت پذیر است، بنابراین همه واکنش دهنده‌ها به فراورده تبدیل نمی‌شود؛ با این توصیف، در ظرف واکنش مخلوطی از سه گاز هیدروژن، نیتروژن و آمونیاک وجود دارد.

پاسخ: **گزینه ۳**

گزینه «۳»

$$\text{جرم مولی } \text{CH}_4 = 16 \text{ g} \cdot \text{mol}^{-1}$$

$$\text{جرم مولی } \text{C}_3\text{H}_8 = 44 \text{ g} \cdot \text{mol}^{-1}$$

مقدار مول CH_4 را n_1 و مقدار مول C_3H_8 را برابر n_2 در نظر می‌گیریم.

$$16n_1 + 44n_2 = 104$$

فرض کردیم در واکنش سوختن پروپان، n_2 مول C_3H_8 را وارد واکنش کرده باشیم، در این حالت $3n_2$ مول CO_2 و $4n_2$ مول H_2O تولید می‌شود، از آنجایی که طبق گفته سؤال اختلاف حجم $\text{CO}_2(\text{g})$ و $\text{H}_2\text{O}(\text{g})$ تولیدی در واکنش سوختن گاز C_3H_8 برابر با ۵۰ لیتر در شرایط واکنش است، داریم:

مول لیتر $25 = 25 \text{ mol} \times 10 \text{ لیتر} = \text{اختلاف شمار مول‌های گازهای تولیدی}$

$$4n_2 - 3n_2 = n_2 = 2 \text{ mol}$$

$$16n_1 + 44n_2 = 104$$

$$16n_1 + 44 \times 2 = 104 \Rightarrow n_1 = 1 \text{ mol}$$

با توجه به این که $n_1 = 1$ می‌باشد، در واکنش سوختن CH_4 :

$$? \text{ mol CO}_2 = 1 \text{ mol CH}_4 \times \frac{1 \text{ mol CO}_2}{1 \text{ mol CH}_4} = 1 \text{ mol CO}_2$$

$$? \text{ mol H}_2\text{O} = 1 \text{ mol CH}_4 \times \frac{2 \text{ mol H}_2\text{O}}{1 \text{ mol CH}_4} = 2 \text{ mol H}_2\text{O}$$

$$? \text{ mol CO}_2 = 2 \text{ mol C}_3\text{H}_8 \times \frac{3 \text{ mol CO}_2}{1 \text{ mol C}_3\text{H}_8} = 6 \text{ mol CO}_2$$

$$? \text{ mol H}_2\text{O} = 2 \text{ mol C}_3\text{H}_8 \times \frac{4 \text{ mol H}_2\text{O}}{1 \text{ mol C}_3\text{H}_8} = 8 \text{ mol H}_2\text{O}$$

مجموع شمار مول‌های گازهای تولید شده در طی دو واکنش:

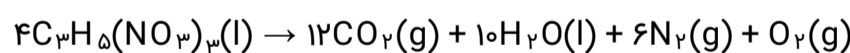
۱۷ مول گاز = ۸ مول H_2O + ۶ مول CO_2 + ۲ مول H_2O + ۱ مول CO_2

$$L = 425 = 17 \times \frac{25 \text{ لیتر}}{1 \text{ مول گاز}} = \text{مول گاز} = \text{گاز L} ?$$

پاسخ: گزینه ۳

گزینه «۳»

واکنش موازنه شده به صورت زیر است.

$$\text{جرم مولی } \text{C}_3\text{H}_5(\text{NO}_3)_3 = 3(12) + 5 + 3(14) + 9(16) = 227$$

$$? \text{ گاز} = 2/227 \text{ g C}_3\text{H}_5(\text{NO}_3)_3 \times \frac{1 \text{ mol C}_3\text{H}_5(\text{NO}_3)_3}{227 \text{ g C}_3\text{H}_5(\text{NO}_3)_3}$$

$$\times \frac{19 \text{ mol گاز}}{4 \text{ mol C}_3\text{H}_5(\text{NO}_3)_3} \times \frac{22/4 \text{ L}}{1 \text{ mol گاز}} = 1/064 \text{ L}$$